

of their purpose, whether easel or applied graphics, which includes the illustration, have a great aesthetic impact on the perception of reality by man. Linoleum engraving of Belarus is an original phenomenon and an integral part of world art.

Захарына Ю. Ю.

АДЛЮСТРАВАННЕ ІДЭАЛАЎ ПРЫГАЖОСЦІ ТЭХНАСВЕТУ Ў ВОБРАЗАХ СУЧАСНАЙ АРХІТЭКТУРЫ

*Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя М. Танка
(Паступіў у рэдакцыю 05.06.2018)*

Постіндустрыяльная эпоха азнаменавала новую эру ў развіцці цывілізаванага грамадства. Інфармацыйныя тэхналогіі, якія ўкараніліся ва ўсіх сферах функцыяніравання соцыуму, расставілі новыя акцэнтны ў арганізацыі жыццядзейнасці чалавека. Тэхналагічны прарыў прадвызначыў змены сацыяльных арыенціраў, мастацкіх каштоўнасцей. Устойлівасць і глабальнасць тэхналогій у вырашэнні стратэгічных задач соцыуму сталі на чале светапоглядных канцэпцый постіндустрыяльнай культуры.

Сучаснае грамадства, што ўзрасло на глебе ІТ, прадэманстравала свету каштоўнасць раней недаступных магчымасцей мадэліравання прасторы. Урбаністычнае асяроддзе зведала значныя пераўтварэнні. У яго сталі ўключацца і высокатэхналагічныя архітэктурна-мастацкія вырашэнні, і вынікі інжынерных пошукаў, і дызайнерскія кампазіцыі, разлічаныя на пераўтварэнне рэчаіснасці ў адпаведнасці з патрабаваннямі часу. Заснаваныя на камп'ютарным мадэліраванні, яны з'явіліся адлюстраваннем новых гісторыка-культурных сэнсаў.

Тэхналогія ў сучаснай архітэктурцы з'явілася і інструментам крэатыўнага канструявання асяроддзя, і адным з галоўных сродкаў выразнасці, і адной з асноўных характарыстык вобразаў, што вызначаюць іх выключнасць у гістарычным кантэксце. Яна ўнесла ў сфарміраванае асяроддзе дзейсны, дынамічны пачатак, што вызначыў у дыялогу з архітэктурай мінулых эпох, з чалавекам і соцыумам новую яго якасць – інтэрактыўнасць.

Вопыты нефігуратыўнага жывапісу, вылучэнне дызайну ў самастойную сферу творчай дзейнасці, эксперыменты з нелінейным формаўтварэннем у архітэктурцы стварылі перадумовы новай трактоўкі эстэтычнай катэгорыі «прыгожага». З гэтага часу яна пачала тлумачыцца грамадствам у непарыўным адзінстве з паняццямі «карысці», «утылітарнасці», «камфорту». Адмаўленне эталонных «правіл» кампазіцыйнай пабудовы твораў мастацтва і сродкаў выражэння мастацкіх сэнсаў, што існавалі на працягу стагоддзяў, адкрыла новыя шляхі тварэння прыгожага. На змену рацыянальнасці, кампазіцыйнай яснасці і экспрэсіўнасці мастацкіх вобразаў прыйшла алагічнасць, візуальная «неразумнасць», незбалансаванасць і адвольнасць мастацкіх форм, у паэтыцы якіх затаілася новая «праўда жыцця». У мастацкай творчасці з'явіліся імпульсіўнасць, спантаннасць, «нястрымнасць», дзейнасць, якія выражалі намаганні майстра па-свойму пераўладкаваць свет, надаць яму фантазійныя, віртуальныя характарыстыкі.

У «сааўтарстве» з машынамі, аўтаматызаванымі інфармацыйнымі сістэмамі, надзеленымі штучным інтэлектам, творцы сталі на шлях лічбавага мадэліравання асяроддзя. Рэальна-віртуальны свет апынуўся выяўленым не толькі ў захапленнях дойлідаў, дызайнераў, мастакоў. Ён з'явіўся запатрабаваным грамадствам прадуктам мастацкай і навукова-тэхнічнай дзейнасці спецыялістаў розных сфер.

З узрастаннем уплыву камп'ютарных тэхналогій на арганізацыю жыццядзейнасці соцыуму змяніўся вобраз мыслення «праекціроўшчыкаў». Як адзначае К. Чорная, цяпер ужо «чалавек можа знаходзіцца і жыць адразу ў некалькіх вымярэннях, перасоўваючыся ў гэтай глабальнай віртуальнай прасторы з аднаго ўзроўню на іншы» [1].

Творчае мысленне дойліда аказалася ў залежнасці ад ІТ, з дапамогай якіх мадэліруецца рэальна-віртуальны свет. Аналізуючы праблемы архітэктурнага праектавання ў лічбавую эпоху, расійскі тэарэтык архітэктурны і мастацтвазнаўца І. Дабрыцына слухна сцвярджае, што «машына дала магчымасць здзейсніць новыя інтуіцыі дойліда» [2, с. 46].

У лічбавую эпоху дойлідамі па-новаму пачала інтэрпрэтавацца рэальнасць. Яна стала ўяўляцца ў адзінстве мастацкага і тэхнічнага. Хваля лічбавай архітэктурны ўскалыхнула «асновы традыцыйнага формаўтварэння» [3]. Дыгiтальная архітэктурна, што ўхваляе тэхналогіі, матэрыялы і ўзаемаадносiны памiж фактурамi і тэкстурамi, паказала новы падыход да стварэння вобразаў архітэктурны [4, с. 26]. У iм знайшлi адлюстраванне iнтуiтыўныя (бессвядомыя), рацыянальныя (усвядомленыя) і высокаiнтэлектуальныя (тэхналагiчныя) працэсы творчасцi. Менавіта новыя тэхналогіі, выяўленне асаблівасцей канструкцыі, уласцівасцей матэрыялаў, якія ў сучаснай архітэктурны з'явіліся выразнікамі «духу часу», прадвызначылі новае разуменне тэктанiчнай сутнасцi вобраза збудавання, названай А. Лапшыной «неатэктонiкай» [5, с. 80].

Сцвярджаючы мастацкую годнасць металаканструкцый і архітэктурнага шкла, дойліды лiтаральна пачалi «апранаць» будынкi ў лёгкая, ажурныя ўборы. Ужыванне такіх матэрыялаў, як сталь, алюмiнiй, шкло, дазволiла рэалiзоўваць экстрэардынарныя задумы, непадуладныя iндустрыяльным тэхналогіям мiнулага. Так, мастацкi вобраз будынка мадэльнай школы ў форме кокана, што сiмвалiзуе зародак прыгажосцi (небаскроб «Mode Gakuen Cocoon» у Токіа, 2006 – 2008 гг., арх. бюро «Tange Associates»), вызначыла алюмiнiевая сеткавая структура фасадаў. Сама форма будынка толькi аддалена нагадвае кокан і выявіць задуму дойлідаў у поўнай ступенi не здолела б. Сiмвалiзацыя ж iдэi крэатыўнасцi будучых творцаў прачытваецца ў iнтэрпрэтацыi канструкцыi фасадаў. Блакiтнае шкло стварае эффект растварэння сцен будынка ў паветры, а перапляценне алюмiнiевых стужак, наадварот, матэрыялiзуе форму.

Iдэя творчай свабоды канструкцыйна ўвасоблена ў будынку фiлiяла Тэхналагiчнага iнстытута ў Канагаве (Японія, 2004 г., арх. Д. Iшыгамі). Мноства стальных калон гiпастыльнай залы адкрыта агляду з усiх бакоў, што стала магчымым дзякуючы безрамнаму, суцэльнаму шкленню фасадаў. Празрыстае

шкло стварае эффект прысутнасці рэцыпіента ва ўнутранай прасторы будынка і адначасова дазваляе апынуцца па-за яго межамі тым, хто знаходзіцца ўнутры.

Ухваленне эстэтыкі тэхнасвету не абмяжоўвалася візуалізацыяй канструкцыйных магчымасцей у мадэліраванні мастацкіх вобразаў сучаснай архітэктуры. Сродкамі канструкцый у вобразах сучасных пабудоў адлюстроўвалася ідэя яе значнасці ў формаўтварэнні. У асобных праектах дойліды дэманстравалі канструкцыйныя вырашэнні візуальна няўстойлівай архітэктурнай формы (жылы дом «Hansha Reflection» у Нагое, Японія, 2011 г., арх. бюро «Studio SKLIM»). У іншых з дапамогай акцэнтавання ўласцівасцей матэрыялаў, з якіх узведзены аб'ект, выяўлялася ідэя ўмоўнасці межаў прасторы (арт-інсталяцыі «In/Out», арх. М. Гіні, «Radura», арх. С. Баэры, абедзве – 2016 г., Мілан).

Неатэктоніка праявілася не толькі ў выяўленні ўласцівасцей, якасцей матэрыялаў, фактур, але і ў імітацыі структур – натуральных, што існуюць у прыродзе, або створаных чалавекам. Напрыклад, з драўляных брускоў можна стварыць агароджу, што па вобразных характарыстыках нагадвае цагляную сцяну (павільён Японіі на Міжнароднай выставе «Экспа-2015» у Мілане, арх. А. Кітагавара). Або ілюзорнае «перапляценне» драўляных ламеляў, якія прэзентуюць канструкцыю збудавання, у вобразным выражэнні адсылае да бамбукавага кошыка (будынак кандытарскай крамы «SunnyHills at Minami-Aoyama» ў Токіа, 2013 г., арх. К. Кума).

Паступова індывідуальная творчая дзейнасць мастака з уласцівым яму «почыркам» пачала губляць сваю каштоўнасць, саступіўшы месца тэхналогіі рэалізацыі задумы. Вобразы архітэктуры часам сталі вызначаць ужо не творчыя фантазіі дойлідаў, а гатовы прадукт як вынік работы аўтаматызаваных сістэм.

З распаўсюджаннем тэхналогіі 3D-друку, якія пачалі актыўна ўжывацца ў практыцы праектавання і будаўніцтва з 2010-х гадоў, суадносіны і значнасць канцэптаў «форма», «канструкцыя» ў структуры мастацкага вобраза архітэктуры змяніліся. Тэктанічную якасць архітэктурнай формы стала вызначаць не канструкцыя, а тэхналогія. У сістэме сродкаў мадэліравання мастацкага вобраза архітэктуры роля канструкцыі аказалася не заўсёды візуальна дзейснай. Яна перастала працаваць на вобраз, апынулася пад «абалонкай» тэхналогіі.

На сённяшні дзень у рэалізацыі архітэктурных праектаў 3D-друк яшчэ толькі праходзіць першы этап апрабацыі. У стварэнні 3D-мадэляў будучых будынкаў, архітэктурных комплексаў, аб'ектаў камунікацыі гэтая тэхналогія незаменная, паколькі адкрывае магчымасць іх успрымання на эмацыянальным узроўні, дазваляе наглядна ўявіць будучы вобраз.

У рэальнасці ж будынкi, узведзеныя гэтым спосабам, з'яўляюцца малавыразнымі. Па сваіх мастацка-вобразных якасцях яны адсылаюць на 100 гадоў назад. Прызматычныя аб'ёмы такіх пабудоў (5-павярховы жылы дом, 2015 г.; 30-павярховы будынак «Ark Hotel», 2016 г., абодва – у індустрыяльным парку Сучжоў, правінцыя Цзянсу, Кітай, арх. кампанія «Broad Sustainable Building») здольныя вырашыць толькі ўтылітарныя задачы. Яны пазбаўлены зграбнасці, пампэзнасці ці дынамічнасці – тых якасцей, якія характарызуюць

вобразнасць архітэктурны. Па сутнасці, гэты тэктанічныя вобразы мінулай эпохі, што не маюць мастацкай годнасці.

Асобныя праекты, рэалізаваныя з дапамогай 3D-друку, прывабліваюць сваёй формай, фактурай фасадаў. Сярод іх – віла ў індустрыяльным парку Сучжоў (правінцыя Цзянсу, Кітай, 2015 г., арх. кампанія «WinSun Global»), офісны будынак у Дубаі (ААЭ, 2016 г., арх. кампаніі «Gensler» і «WinSun Global»). Вобраз першага будынка цікавы не столькі сваёй формай (у ёй адчуваецца гульнявы пачатак), колькі выяўленнем інавацыйных тэхналогій у фактуры фасадаў. Яны дэманструюць паслойны метады стварэння элементаў архітэктурнай кампазіцыі, заклікаючы грамадства задумацца пра каштоўнасці тэхнасвету. У вобразе офіснага будынка ў Дубаі прачытваецца тэхналагічна закладзеная модульная структура. Кампазіцыя аб'ёмаў пластычных абрысаў уяўляе камбінаторыку футурыстычных форм. Абодва гэтыя вобразы пазбаўлены гуманнасці. У іх сцвярджаецца тэхнацэнтрычны пачатак. Але гэтыя толькі першыя крокі ў новую эру архітэктурны.

Адлюстраванне тэхналагічнага боку ў вобразе архітэктурны Беларусі стала адной з адметных асаблівасцей пабудовы 2000-х гадоў, атрымала працяг у архітэктурны наступнага дзесяцігоддзя. Новае разуменне тэктанікі (неатэктаніка) сказалася на архітэктурна-мастацкім вырашэнні грамадскіх збудаванняў. У абліччы будынкаў і збудаванняў наглядна паказвалася магчымасць мадэліравання архітэктурнай формы з выкарыстаннем сучасных канструкцый і матэрыялаў. Сродкамі металаканструкцый і шкла, якія ўхваляла постіндустрыяльнае грамадства, ствараліся вобразы тэхнасвету.

У гэты ж час прастора гарадоў Беларусі «апынулася» пад хваляй «святапразрачнай архітэктурны». Першыя спробы шклення фасадаў (ці іх элементаў) з ужываннем навіяных агараджальных канструкцый, адзначаныя ў архітэктурны 1990-х гадоў, далі чаканыя вынікі. Такія канструкцыі апраўдалі сябе функцыянальна і былі ўспрыняты соцыумам як абяцанне новай прыгажосці. У 2000 – 2010-х гадах шкленне вялікай паверхні сцен будынкаў стала ўспрымацца як атрыбут мастацкіх вобразаў сучаснай архітэктурны. З дапамогай металаканструкцый і шкла пачалі прэзентавацца розныя па сваіх фармальным характарыстыках, перцэптуальных уласцівасцях, сімвалічных значэннях вобразы. Гарадское асяроддзе мадэрнізавалі згладжаныя, пазбаўленыя вуглоў абрысы архітэктурных пабудовы і, наадварот, поліганальныя структуры.

Уплыў адносна новых канструкцыйных вырашэнняў і матэрыялаў на мастацкі вобраз архітэктурны дэманструе будынак кінатэатра «Беларусь» па вуліцы Раманаўская Слабада ў Мінску (2008 г., гал. арх. В. Куцко). Маналітныя жалезабетонныя сцены пабудовы абліцаваны алюмініевымі касетами, што дазволіла візуальна выявіць трываласць канструкцыі. Абцякальная форма будынка спрыяла яго «адаптацыі» да навакольнага асяроддзя. У адрозненне ад востравугольных форм плаўныя абрысы архітэктурнага аб'ёму з'яўляюцца больш тактоўнымі з пункту гледжання дыялагічнасці з асяроддзем. Эліптычныя, круглыя ў плане архітэктурныя формы ўспрымаюцца больш гарманічна, чым формы поліганальныя і тыя, што імітуюць крышталічныя структуры. Якасцю

характарыстыку вобраза дае канструкцыйнае вырашэнне сцен (на перцэптуальным узроўні), пасектарныя фрагменты якіх «ахінуты» алюмініевымі касетамі, а астатнія выкананы ў вітражным люстраным шкле. З вышынных кропак форма будынка ўспрымаецца як кампазітная, складзеная з двух маштабаваных эліпсаў – унутранага і няпоўнага знешняга, прадстаўленага толькі пяццю сектарамі. Ствараецца ўражанне разбуранага знешняга эліпса, што ўспрымаецца як ахоўная абалонка, пад якой хаваецца ўяўны «крыштальны» аб’ём збудавання.

Увасабленне ідэалаў прыгажосці тэхнасвету ў архітэктуры сродкамі канструкцыйнага вырашэння знайшло выражэнне ў мастацкім вобразе будынка офіса Беларускай калійнай кампаніі ў Мінску (2013 г., арх. Арсеній і Алёксандр Вароб’ёвы, В. Паршына, М. Фларэнскі, Ю. Радзеўскі). Дзякуючы выкарыстанню сучасных тэхналогій аўтары праекта здолелі ў формаўтварэнні адлюстраваць ідэю функцыянальнай «прывязкі» вобраза-сімвала. Вобраз будынка адсылае да архетыпа, у якасці якога выступае крышталь сільвініту – асноўнай сыравіны для вытворчасці калійнай солі. Па сваім тэхналагічным вырашэнні і эстэтычных якасцях гэты будынак з’яўляецца адзіным у Беларусі і ўнікальным у сусветнай архітэктурна-будаўнічай практыцы.

«Шкляны» аб’ём будынка офіса Беларускай калійнай кампаніі (з лістапада 2013 г. будынак належыць Банку развіцця Беларусі) нечакана з’яўляецца сярод звычайнага гарадскога пейзажу, уражвае экстравагантнасцю архітэктурна-мастацкага вырашэння. Падобна да гіганцкага птаха, ён «парыць» над наваколлем. «Чырвоны крышталь», размешчаны ў цэнтры кампазіцыі, быццам разбівае «кропкае» шкло фасадаў, урываючыся ў асяроддзе. Нязвыклы для «святлопразрыстай» архітэктуры чырвоны колер шкла прымушае факусіраваць увагу на цэнтральнай частцы кампазіцыі. Структурнае шкленне фасадаў дазволіла максімальна раскрыць архітэктурна-мастацкую задуму. У адрозненне ад іншых архітэктурных аб’ектаў гэтага часу тут няма ні металічных профіляў, ні «заклёпак», ні павуціння стальных труб, што хаваюць абрысы формы. Няма і керамічнай абліцоўкі сцен, металічных касет, што ствараюць перабіўку «сумных» паверхняў фасадаў. У вобразным вырашэнні асноўную сэнсавую нагрузку выконвае арыгінальная форма і колер матэрыялаў. Выкарыстанне шматслойнага ламінаванага шкла са спецыяльным пакрыццём у мадэліраванні аб’ёму «чырвонага крыштала» дазволіла дасягнуць неверагоднага эфекту. Звонку ён успрымаецца чырвоным, а знутры застаецца празрыстым, што не перашкаджае пранікненню натуральнага святла. Укараненне гэтай інавацыйнай для будаўнічай практыкі тэхналогіі стварыла новы ўзровень ўзаемадзеяння архітэктуры з асяроддзем. Звонку – гэта кідкі аб’ект, яскравы эмацыянальны вобраз; а ўнутры, наадварот, аб’ём будынка нейтральны, яго сцены бесперашкодныя для сузірання наваколля. У вячэрні час удалае дэкаратыўнае падсвечванне дазваляе захаваць мастацка-вобразныя характарыстыкі будынка і нават узмацняе іх.

Свайго роду гульня з архітэктурнай формай увасоблена ў вобразе будынка гасцініцы «Renaissance», узведзенага па праспекце Дзяржынскага ў Мінску

(2014 г., арх. А. Івашка). Плаўныя абрысы складанай формы, заснаванай на камбінаторыцы гарманічна злітых у адзінае цэлае архітэктурных мас, дазваляюць адаптаваць будынак да навакольнага асяроддзя. Неатэктоніка выяўляецца, перш за ўсё, у формаўтварэнні. Але сама форма стала магчымай для ўвасаблення ў рэчаіснасць дзякуючы сучаснай тэхналогіі. Шкляная паверхня аднаго з фасадаў мае структурную перабіўку металічнымі стрыжнямі, што ўтвараюць трохвугольнікі. На ўзроўні перцептуальнай ацэнкі мастацкага вобраза пабудовы менавіта гэтыя трохвугольнікі выступаюць асноўным сродкам мадэліравання формы, якая нагадвае крышталічную структуру. Скрозь іх прасвечваюцца элементы мацавання «шкляных лістоў» – «заклёпкі». Гэтай «жывой», дынамічнай форме і падкрэсленай тэхналагічнасці супрацьстаяць «цяжучыя», акругленыя формы кансолі, што вячае пабудову, зблакіраванага аб'ёму ў ніжнім узроўні, а таксама абрысы сцяны супрацьлеглага фасада. Яны, хоць і кантрастуюць з крышталічнай формай, у той жа час ураўнаважваюць кампазіцыю, гарманізуюць яе.

Адным з праяўленняў неатэктонікі ў сучаснай архітэктурцы Беларусі стала імітацыя матэрыялаў і рамесных тэхнік, разлічаная на тактыльныя адчуванні, спараджэнне асацыятыўных вобразаў. У адным матэрыяле пачалі ілюзорна ўзнаўляцца якасці іншага (празрысты, бліскучы, матавы, з характэрнай тэкстурай і г. д.), а яго апрацоўка давала ўсемагчымыя варыянты фактур, якія адсылалі да мастацкіх тэхнік. Гэта адкрыла больш шырокія магчымасці выражэння варыятыўнай асацыятыўнасці як адной з характэрных прыкмет вобразнасці сучаснай архітэктурцы.

Асацыятыўны характар атрымаў вобраз будынка гандлёвага цэнтра «Galleria Minsk» па праспекце Пераможцаў у Мінску (2016 г., арх. бюро «SZK/Z» (Латвія)). Апора на сучасныя будаўнічыя тэхналогіі дазволіла рэалізаваць неардынарную задуму дойлідаў – стварыць вобраз «куфэрка з каштоўнасцямі». Тэкстурнае шкло цёмна-шэрага і бардовага колераў у аздабленні фасадаў дало магчымасць імітацыі тэхнікі пляцення. А ўласцівасці шкла, у якім гульня святла і ценю нараджае ілюзію бляску каштоўных камянёў, адлюстравалі ідэю каштоўнасці прадмета, выбранага дойлідамі як правобраз.

У сучасным грамадстве стала запатрабаванай ідэя фарміравання матэрыяльна арганізаванага асяроддзя сродкамі сучасных тэхналогій. У вобразах сучаснай архітэктурцы тэхналогія, адлюстраваная ў форме будынка ці яго частак, паверхнях фасадаў, з'явілася візуальным носьбітам мастацкіх каштоўнасцей постіндустрыяльнай (інфармацыйнай) эпохі. Яна дазволіла ствараць крышталічныя, біяморфныя структуры, адвольныя формы, імітаваныя канструкцыі і тэкстуры, святлопразрыстыя абалонкі, што візуальна адлюстравалі новыя мастацкія ідэалы прыгажосці.

ЛІТАРАТУРА

1. Чёрная, К. С. Компьютерное моделирование – это новый образ мышления архитектора / К. С. Чёрная // АМІТ (Architectural and Modern Information Technologies). – 2010. – № 2 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.marhi.ru/AMIT/2010/2kvart10/Chernaya/Abstract.php>. – Дата доступа: 28.04.2018.

2. Добрицына, И. А. Новые проблемы архитектуры в эпоху цифровой культуры / И. А. Добрицына // Academia. Архитектура и строительство. – 2013. – № 4. – С. 42 – 53.
3. Рочегова, Н. А. На волнах цифровой архитектуры. Опыт отечественной проектной мастерской / Н. А. Рочегова // АМІТ (Architectural and Modern Information Technologies) – 2013. – №4 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.marhi.ru/AMIT/2013/4_kvart/Rochegova/article.php. – Дата доступа: 28.04.2018.
4. Маевская, М. Дигитальная архитектура – фантазия или обыденность? / М. Маевская // Высотные здания. – 2013. – № 1. – С. 24 – 33.
5. Лапшина, Е. А. Неотектоника в образах современной архитектуры / Е. А. Лапшина, А. Ю. Лиханский // Вестник Инженерной школы Дальневосточного федерального университета. – 2016. – № 2 (27). – С. 79 – 90.

РЕЗЮМЕ

В статье раскрываются особенности взаимодействия архитектуры со средой в постиндустриальную (информационную) эпоху. Показывается роль технологий в моделировании образов архитектуры. Выявляются характеристики образов современной архитектуры как отражения идеалов красоты техномира.

SUMMARY

The article reveals the features of interaction between architecture and environment through the prism of social values of the post-industrial (information) era. The role of technologies in modeling of architecture images is shown. The characteristics of the images of modern architecture as a reflection of the ideals of beauty of the «technical world» are revealed.

Ивановская Д. А.

СИНТЕЗ ТЕХНИКИ И МАТЕРИАЛОВ, ИСПОЛЬЗУЕМЫХ В ДЕКОРИРОВАНИИ ИНТЕРЬЕРОВ ПРАВОСЛАВНЫХ ЦЕРКВЕЙ (ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МОДУЛЕЙ, СТЕПЕНЬ СТИЛИЗАЦИИ ИЗОБРАЖЕНИЙ)

*Белорусский национальный технический университет
(Поступила в редакцию 11.09.2018)*

В настоящее время в Беларуси и других странах (Россия, Черногория и т. д.) достаточно активно возрождаются и строятся новые церкви, декорируются старые (Духовно-образовательный центр Белорусской Православной церкви, руководитель художественных работ А. Дайнеко, Минск, 2013 г.; мозаики в Храме на Крови, мастерские Свято-Елисаветинского монастыря, Екатеринбург, Россия, 2018 г.; росписи в церкви Вознесения Господня, иконописная мастерская Довнара «Ikonique», Радовичи, Черногория, 2009 г. и др.). Кроме гармонично оформленных храмов есть и такие, у которых существует проблема взаимодействия разных элементов декора.

Данной проблеме посвящён ряд публикаций [1 – 3], но в них этот вопрос рассматривается без подробного изучения деталей (ряд смальты, мазок кисти и т. д.). Детально может анализироваться один материал [4; 5], но без сопоставления с остальными техниками, используемыми в помещении. Таким образом, следует выявить основные особенности материалов и техник и рассмотреть их взаимосвязь.